

МБДОУ “Намский ЦРР – детский сад «Кэнчээри»

“Эбээ Малааньяа көмө”

(Тылы сайыннарыгыга орто белех оболоругар аа5ас дьайымал технологическай картата)

Иитээччи: Васильева Анна Николаевна

2021 сыл

Дъарык: тылы сайыннары

Бөлөх: орто

Иитээччи: Васильева Анна Николаевна

Буолар күнэ: 03.03.2021 с.

Темата: “Эбээ Малаанньаба көмө»

Уобаластар алтыһыллара: билии-көрүү дьобурун сайдыыта, бодоруһуу сайдыыта, тыл-өс сайдыыта, эт-сиин сайдыыта.

Сыала: Оҕо оонньуу кемегунэн билиитин ханаты, чинэтии. Оҕону интэриэбиргэтии, оонньуур дьарыгыттан дуобуйууну ыларын ситиһии.

Толкуйдуур дьобурун, санарар сантын сайыннары.

Соруктара:

Үөрэтэр: «Ч» «Дь» бутэй дорбооннору чуолкайдык санарарга үөрэтии, чопчу дорбоону тылга арааран истэрин ситиһии, дьэ кыллаларын туьунан билиилэрин чинэтии.

Сайыннарар: түргэнник толкуйдуур дьобуру, булугас өйү-санааны сайыннары; оҕо санарар санатын, ситимнээхтик санарарын сайыннары, интириэһин тардыы, болҕойон истэрин ситиһии.

Иитэр: аҕам саастаах кыиэхэ, эбээбэ, кемелеьерге иитии, элбэби билиэн-керуен бабатын иитии, улахан кыиэхэ, бэйэ икки ардыгар убаастабыллаах сыьыанна, бэйэ-бэйэбэ кемелеьерге иитии.

Кэтэбиллэр түмүктэр:

1. Санарар тыла-өье ыраас, ейденер, толкуйдуур дьобурдаах.
2. “Ч”, “Дь” бутэй дорбооннору чуолкайдык санарар, чопчу дорбоону тылга арааран истэр.
3. Сорудабы толорорго, сыалы ситиьэргэ интэриэстээх.
4. Аҕам саастаах дьонно кемелеьер бабалаах.
5. Тэннэ сылдьар оболоругар убаастабыллаах сыьыаннаах. толкуйдаан толорор

Туйумэх	Ситийллихтээх сыал	Иитээчи	Оболор	Биримэтэ	Тутгар тэриллэрэ
Өйү - санааны, сана билиини ыларга бэлэмнээин.	Обону кытта сылаас, добордуу сыбыаны олохтообун	Утуе кунунэн, оболор! Тегуруккэ мустаммыт сана куну керсуех, хобооммутун этиэх, бэйэ-бэйэбитин эбэрдэлиэиэх. Куну быба биьиги Таптыыр детсаппытыгар Оонньоохпут, Элбэби билиэхпит, Абыахпыт, Утуйуохпут, Ырыа-хобоон уерэтиэхпит, Доботторбутун кытары, Эйэлээхтик сылдыахпыт!	Оболор тегуруккэ тураллар, хобоону аабаллар, хамсанылары онороллор. Олопосторугар ололорлор.	1 мун	
Дьарык соругун этии. Проблеманы туруоруу.	Обо болбомтотун тардыы. Санарар сана былчыннарын сайыннарыы. Дь, Ч дорбооннору чуолкайдык санарарга уерэтии.	Оболор, керунутууй эрэ, оонньоурдар ыскааптарыгар бу туох эрэ баар дии? Бу тугуй? (лего конструктортан онобуллубут олбуордаах дьэни ылан кердериу) Дьэ иьигэр ким эрэ баар. Керуебун. (дьэйтэн «эбээ Малаанньа» кукланы табаарыы). Эбээ М.: Оболоруом, дорооболорун! Мин улахан сутуктээх буоллум. Сарсыарда эрдэ туран дьээм кыыларын абатаары олбуорбар тахсыбытым биир да кыылым суохтар. Кердуу сатаатым да кыайан булбатым. Ханна барбытгара буолла? И.: Оболор, эбээ Малаанньаба кемелеебут дуо? Хайдах кемелеебутуй? Ханнык дьэ кыыларын билэбитий? Эбээ М.: Ээ, оболорум барахсаттар, хата миэхэ кемелеер буоллугут дии. Дьэ эрэ, оччотугар мин таабырыннарбын таайдаххытына мин ханнык дьэ кыыларын сутэрбиппин билиэххит. Болбойон истин! 1. Мабаннаах хара эриэнчикэй дьууннээх, икки хоробор муостаах, туерт атахтаах, уьун синньигэс кутуруктаах, оту себулээн кэбийэр	Оболор макеты кереллер. Дьэ кыыларын ааттыылар. Таабырыннары таайаллар.	3 мун	Лего конструктортан онобуллубут олбуордаах дьэ макета «Эбээ Малаанньа» куукула

		<p>мин саамай тапталлаах дьээм кыыла тугуй? (Ынах)</p> <p>2. Тургэнник суурэрин себулуур, хойуу кутуруктаах, моонньугар уьун сизэллээх, икки чоробор кулгаахтаах, туерт тоьурбас туйахтаах тымны кыынытан куттаммакка дьэ таьыгар таьырдыа сылдыар. Ханнык дьэ кыылым суппутуй? (Ат)</p> <p>3. Сынтабар муруннаах, эриллэбэс кутурукчааннаах, сиргэнэри билбэт, сибэккени себулээбэт, чалбахха, бадараанна куну быьа сетуелуур ханнык дьэ кыылым ессе суппутуй? (Сибинньэ)</p> <p>4. Сылаас сире себулуур, Ньаабынаан ыллыыр, Харанаба уотгаах харахтаах, Сып-сыты тынырахтаах, Кунус утуйан тахсар, Туун бултуур идэлээх Ханнык кыылбын кердубунуй?</p> <p>5. Кустук курдук еннердеех, Дьэрэкээн кутуруктаах, Тебетугэр кып-кыыл Тараах курдуктаах, Хайаларыттан да эрдэ уьуктар Ыьытаан уьугуннарар Бу туох буоларый? Тугу сутэрбиппиний? (Бетуук)</p> <p>И.: Оболор, эбээ Малааньа ханнык кыылларын кердуу барар эбиппитий? И.: Кердуу барыхпыт иннинэ тылбытын, аяхпытын эрчийиэх. Кыылларбытын кердуурбутугэр, араас соруудахтары толорорбутугар санарар санабыт учугэйдик иьиллэрэ наада. Артикуляционной эрчилийлэр: «Иинэ», «Баба-слон»,</p>	<p>Оболор эпиэттэрэ.</p> <p>Артикуляционной эрчилийлэри онороллор.</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>4) И.: Биьиги илиигэ кэтэр куукулалартан ыйыталаа иликпит дии. Кинилэртэн ыйыталааыах. Чебурашка: О5олор, мин ааптын билэ5ит дуо? Мин аатым ханнык дор5оонтон тахсарый? <u>Чебурашка сорууда5а</u> – «Мин тереебут куммэр тугу бэлэхтээбиттэри, таайын?» (Ойуулартан «Ч» дор5оон ийиллэр хартыынатын Чебурашка5а биэрэллэр. Чебурашка: Маладыастар! Ч уонна Дь дор5оону учугэйдик да билэр эбиккит. Онон сибиинньэ ханна баарын ыйан биэриэм. И.: Сибиинньэни буллубут. Ханнык кыылы кердуурбут хаалла?</p> <p>5) И.: О5олор, мээчиктэргэ барыа5ын! Кинилэр группабыт иьигэр онон-манан текунуйэ сылдьан кербуттэрэ, билэллэрэ буолуо эбээ Малааннья ата ханна сылдьарын? <u>Мээчик сорууда5а</u> – «Биир уонна элбэх ахсаанна тыллары сепке этин». Мээчик: Маладыастар! Мин биир аты туннуккэ баар обуруоккутугар сылдьарын сарсыарда кербутум. Онтон булуоххут. И.: О5олор, кыыллары барытын буллубут. Аны эбээ Малааннья5а баран биэриэх, кинини уердүех.</p>	<p>Би-ба-бо куукулаларга тийэллэр. Чебурашка сорууда5ын толороллор. О5олор эпшиэттэрэ. Эти-хааны эрчийии муннугар тийэллэр. Мээчик сорууда5ын толороллор. Макеттаах остуолга кэлэллэр. Дьиз кыылларын олбуор иьигэр туруораллар.</p>		<p>Чебурашка би-ба-бо куукула, Ч, Дь дор5оон тылга ийиллэр хартыыналара, сибиинньэ оонньуур Мээчиктэр, ат оонньуур. Лего конструктортан онобуллубут олбуордаах дьиз макета</p>
<p>Тумуктуур туьумэх. Рефлексия.</p>	<p>Дьарык тумугун табаарыы, ылбыт билиини кэпсээн чинэтии. О5олор бэйэлэрин сыаналанар сатабылларын чинэтии.</p>	<p>О5олор, эбээ Малааннья5а кемелеспуккут учугэй дуо? Хайдах кемелестугут? Тугу гынныгыт?</p>	<p>Тугу билбиттэрин, себулээбиттэрин кэпсээин. Дьарыкка бэйэ сыьыанын сыаналааьын.</p>	<p>1 мун</p>	

